

MEMORANDUM DE FINANȚARE

Comisia Europeană, denumită în continuare "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare "**COMUNITATEA**"
pe de o parte, și
Guvernul României, denumit în continuare "BENEFICIARUL"
pe de altă parte,

AU CONVENIT URMĂTOARELE:

Măsura la care se face referire la Articolul 1 de mai jos va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale COMUNITĂȚII, conform prevederilor cuprinse în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la Articolul 1 de mai jos, este stabilit de Condițiile Generale anexate la Acordul cadru [încheiat la **12 martie 1991**] între COMISIE și BENEFICIAR, și completate cu prevederile prezentului memorandum și Dispozițiile Speciale anexate la aceasta.

ARTICOLUL 1 - NATURA ȘI OBIECTUL

Ca o componentă a programului său de asistență, COMUNITATEA va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei MĂSURI:

Număr program: RO 9911
Titlu: Cooperare transfrontaliera între România și Bulgaria, 1999
Durata: până la 31 decembrie 2001

ARTICOLUL 2 - ANGAJAMENTUL COMUNITĂȚII

Contribuția financiară din partea COMUNITĂȚII este fixată la nivelul maxim de **5 milioane euro**, denumită în continuare "FINANȚAREA GRATUITĂ".

ARTICOLUL 3 DURATA ȘI DATA DE EXPIRARE

Pentru prezenta MASURĂ, FINANȚAREA GRATUITĂ este disponibilă pentru contractare până la la **31 decembrie 2001**, făcând obiectul reglementărilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din FINANȚAREA GRATUITĂ care nu au fost contractate până la această dată vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul FINANȚĂRII GRATUITE este **31 decembrie 2002**, cu excepția proiectului **RO9911.01.02** (Reabilitarea podului peste calea ferată Giurgiu – Ruse), pentru care termenul limită pentru efectuarea plăților este **31 decembrie 2003**. Toate plățile trebuie să fie efectuate până la expirarea termenului limită al platilor. COMISIA poate, totuși, în funcție de împrejurări, să fie de acord cu o prelungire a acestei date de expirare (a perioadei de contactare sau de plăți), dacă aceasta este cerută în timp util și justificată în mod adecvat de către BENEFICIAR. Prezentul memorandum va expira la data la care expiră perioada de efectuare a plăților din

FINANȚAREA GRATUITĂ. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate către Comisie.

ARTICOLUL 4 - ADRESE

Correspondența privitoare la executarea MĂSURII, având menționate numărul și titlul MĂSURII va fi adresată:

pentru COMUNITATE:

Delegația Comisiei Europene în România
Strada Grigore Mora nr.11
71278 BUCUREȘTI
ROMÂNIA

Fax: (40-1) 230 2453

pentru BENEFICIAR:

Ministerul Afacerilor Externe
Departamentul pentru Afaceri Europene
Piața Victoriei nr.1
Sector 1, București
ROMÂNIA

Fax.: (40-1) 312 6929

ARTICOLUL 5 - NUMĂRUL DE EXEMPLARE

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6 - INTRAREA ÎN VIGOARE

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuială care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru FINANȚARE GRATUITĂ.

Anexele reprezintă parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București,
la 30 decembrie 1999

Pentru BENEFICIAR,

Petre Roman
Ministru de stat, ministrul afacerilor externe
Coordonator național al asistenței

Pentru COMUNITATE,

Fokion Fotiadis
Șeful Delegației Comisiei
Europene în România

Anexa 1 Acordul cadru (Anexa A și B)
Anexa 2 Dispoziții speciale (Anexa C)
Anexa 3 Informare și publicitate pentru Programul PHARE al Uniunii
Europene

Anexa 1 (A și B)

ACORD CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează "COMUNITATEA"

România

pe de o parte, și

de cealaltă parte

și împreună denumite "PĂRȚI CONTRACTANTE",

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul Nr. 3906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul Nr.2698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea MĂSURILOR finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

AU CONVENIT DUPĂ CUM URMEAZĂ:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre Părțile Contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, Părțile Contractante sunt de acord să implementeze MĂSURI în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în Regulamentul de mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest Acord. Detaliile specifice ale fiecărei MĂSURI (sau set de MĂSURI) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între Părțile Contractante (denumit în continuare "memorandum de finanțare"), pentru care este oferit un model în anexa 2(C).

România ia toate MĂSURILE necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor MĂSURILOR.

ARTICOLUL 2

Fiecare MĂSURĂ finanțată în cadrul acestui Acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din Anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea MĂSURII în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de MĂSURILE finanțate în cadrul acestui Acord, COMISIA va fi reprezentată de Delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea COMISIEI că MĂSURA este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când Părțile Contractante convin astfel, COMISIA poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei MĂSURI către o terță parte, stat sau agenție.

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între COMISIE și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest Acord ce nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în Anexa B.

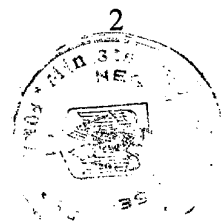
ARTICOLUL 6

Acest Acord este întocmit în dublu exemplar, în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest Acord va intra în vigoare la data la care Părțile Contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei Părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre Părțile Contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui Acord orice MĂSURĂ aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul Acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui Acord se vor aplica și cooperării tehnice și a altor cooperări convenite între Părțile Contractante care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate ca parte integrantă a acestui Acord.

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Eugen Dijmărescu
Ministru de stat
ROMÂNIA

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Frans Andriessen
Vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE PRIVIND MEMORANDUMURILE DE FINANȚARE

În aceste Condiții generale termenul de "BENEFICIAR" va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I - FINANȚAREA PROIECTELOR

ARTICOLUL 1 - OBLIGAȚIA COMUNITĂȚII

Angajamentul Comunității, numit în cele ce urmează "Finanțarea gratuită a CEE", a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se va desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc Finanțarea gratuită a CEE, vor fi suportate de BENEFICIAR.

ARTICOLUL 2 - DISPONIBILITATEA ASISTENȚEI NERAMBURSABILE A CEE

Acolo unde execuția unei MĂSURI depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale BENEFICIARILOR sau asupra altor surse de fonduri, Finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de BENEFICIAR și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3 - CHELTUIREA

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru Finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către BENEFICIAR, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite MĂSURI vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul MĂSURII poate fi prevăzută plata direct de către COMISIE către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de BENEFICIAR, Autoritatea de Implementare va înainta un Program de Lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de Lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga Finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește MĂSURILE executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de COMISIE, poate fi efectuată în favoarea BENEFICIARULUI, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II - ACHIZIȚIONAREA

ARTICOLUL 4 - GENERALITĂȚI

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5 - CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. Cu excepția prevederilor articolului 6, COMISIA și BENEFICIARUL vor lua MĂSURILE necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea, în timp util, a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.

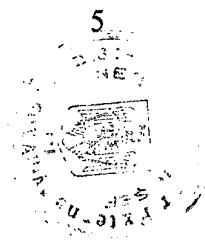
2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6 - DEROGAREA DE LA PROCEDURILE STANDARD

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor MĂSURI (de exemplu: operații de finanțare în două stagii, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, BENEFICIARUL poate, de acord cu COMISIA, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7 - ACORDAREA CONTRACTELOR DE LUCRĂRI ȘI LIVRĂRI

COMISIA și BENEFICIARUL se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și al valori tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8 - CONTRACTELE DE COOPERARE TEHNICĂ

1. Contractele de Cooperare Tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de BENEFICIAR, fie de COMISIE, atunci când astfel se prevede în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de BENEFICIAR, COMISIA va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în chestiune.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când COMISIA a propus mai mulți candidați, BENEFICIARUL este liber să aleagă candidatul cu care intenționează să încheie contractul, dintre cei propuși.

5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de BENEFICIAR și de COMISIE, ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III - ACORDAREA DE FACILITĂȚI

ARTICOLUL 9 - PRIVILEGIILE GENERALE

Personalului care participă la MĂSURILE finanțate de Comunitate, precum și membrilor familiilor lui, li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul BENEFICIARULUI, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale sau aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10 - FACILITĂȚI DE STABILIRE, INSTALARE, INTRARE ȘI REZIDENȚĂ

În cazul contractelor de lucrări de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului necesar efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor, și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

BENEFICIARUL va permite personalului ce ia parte la contractele de lucrări, livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor familiei lui apropiate să intre în statul BENEFICIARULUI, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11 - IMPORTUL ȘI RE-EXPORTUL DE ECHIPAMENT

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea MĂSURII, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale BENEFICIARULUI.

BENEFICIARUL va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau servicii permisele necesare pentru re-exportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12 - CONTROLUL IMPORTURILOR ȘI SCHIMBURILOR VALUTARE

Pentru executarea MĂSURILOR, BENEFICIARUL se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între Statele Membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

BENEFICIARUL va acord permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea MĂSURII, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul BENEFICIARULUI.

ARTICOLUL 13 - IMPOZITARE ȘI VAMĂ

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și taxelor de import nu va fi finanțată din Finanțarea gratuită a CEE .

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile BENEFICIARULUI și finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor putea intra în statul BENEFICIARULUI fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

BENEFICIARUL va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul BENEFICIARULUI plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare sau altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanelor fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din Statele Membre ale Comunității Europene, ce execută contracte de cooperare tehnică finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul BENEFICIARULUI.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești espective urmând să fie re-exportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul BENEFICIARULUI, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice ce importă echipament profesional, așa cum se prevede în Articolul 11, dacă astfel solicită, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a BENEFICIARULUI în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV - EXECUTAREA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 14 - ORIGINEA LIVRĂRILOR

BENEFICIARUL se declară de acord ca, atunci când COMISIA nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15 - PROCEDURI DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

1. Pentru contractele finanțate din Finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în Unități Europene de Cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale BENEFICIARULUI, în valuta BENEFICIARULUI, ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri, sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi

efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU-ului în ziua precedentă efectuării plății.

3. BENEFICIARUL și COMISIA vor lua toate MĂSURILE necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V - COLABORAREA DINTRE COMISIE ȘI BENEFICIAR

ARTICOLUL 16 - INSPECȚIE SI EVALUARE

1. COMISIA va avea dreptul să-și trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară sau de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția MĂSURII. În orice caz, COMISIA va comunica în avans autorităților BENEFICIARULUI trimiterea unor astfel de misiuni.

BENEFICIARUL va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate MĂSURILE pentru a facilita munca persoanelor împuternicite a duce la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. BENEFICIARUL va :

a) păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai COMISIEI să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea Finanțării gratuite a CEE.

COMISIA va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și Impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile Memorandumului de Finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate COMISIEI.

ARTICOLUL 17 - URMAREA MĂSURILOR

Ca urmare a executării MĂSURII, COMISIA poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu BENEFICIARUL asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

BENEFICIARUL va face rapoarte către COMISIE, conform planului menționat în Memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a MĂSURII, și asupra complementării acesteia după încheiere.

COMISIA, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI - PREVEDERI GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 18 - CONSULTĂRI - DISPUTE

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între BENEFICIAR și COMISIE, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții Generale, care nu au fost subiect al unor MĂSURI de remediere luate în timp util, COMISIA va putea suspenda finanțarea MĂSURII, după consultarea cu BENEFICIARUL.

3. BENEFICIARUL poate renunța total sau parțial la execuția MĂSURII. Părțile Contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19 - ANUNȚ - ADRESE

Orice anunț și orice acord între părți prevăzut aici trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul MĂSURII. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în Memorandumul de finanțare.

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din Acordul Cadru sau din Memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la Articolul 18 al Condițiilor generale, referitoare la Memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un Tribunal de Arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi BENEFICIARUL, pe de o parte, și COMISIA pe de altă parte.

Tribunalul de Arbitraj va fi compus din trei arbitri, numiți după cum urmează:

- un arbitru va fi numit de BENEFICIAR
- un al doilea arbitru va fi numit de COMISIE
- al treilea arbitru (numit în continuare și "CONDUCĂTOR") va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de Secretarul General al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de CONDUCĂTOR.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să-și desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesori va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

Condiții Generale

1. Obiective, Descriere și Condiționalitate

1.1. Obiectivele generale ale programului Phare de cooperare transfrontalieră (CBC) dintre România și Bulgaria sunt:

- Promovarea bunei vecinătăți și a stabilității în regiunile de frontieră ale țărilor din Europa Centrală și de Est prin finanțarea de proiecte ce vor aduce beneficii concrete regiunilor și comunităților de pe ambele părți ale frontierei;
- Promovarea cooperării între regiunile de frontieră din ambele țări, în scopul ajutării acestor regiuni de a trece peste problemele specifice de dezvoltare care pot apare, inter alia, din locul pe care îl ocupă în economiile naționale, în interesul comunităților locale și într-o manieră compatibilă cu protecția mediului;
- Promovarea creării și dezvoltării viitoare a rețelelor de cooperare în fiecare parte a frontierei și stabilirea unor legături între aceste legături și rețelele vaste ale Comunității.

1.2. Obiectivele specifice și rezultatele programului se reflectă în următoarele domenii prioritare:

- Îmbunătățirea infrastructurii existente în domeniile energetic și de transporturi, urmărindu-se completarea dezvoltării Rețelelor Trans-Europene în conformitate cu orientările adoptate de Comisia Europeană (**sub-programul 1**) pe baza de propuneri de proiecte privind:
  - **Sectorul energetic** – îmbunătățirea relațiilor transfrontaliere între cele două țări prin asigurarea aprovizionării continue cu gaz natural;
  - **Sectorul transporturilor** – îmbunătățiri ale Coridorului Pan-European IV (Dresda/Nuremberg-Constanța/Salonic/Istanbul) și IX (Marea Baltică-Marea Egee, pe sectorul București/Dimitrovgrad)
- Promovarea protecției mediului înconjurător prin stabilirea unui sistem comun de monitorizare a aerului de-a lungul Dunării și prin armonizarea legislației din domeniu a celor două țări conform standardelor CE/ (**sub-programul 2**)
- Identificarea proiectelor viitoare în sectorul dezvoltării regionale în scopul finanțării viitoare prin programele Phare CBC sau alte fonduri ale CE (**sub-programul 3**)

PRIORITATEA 01: Proiecte în domeniile energetic și transporturi, în cadrul Rețelelor Trans-Europene

Proiectele RO9911.01.01 și BG9916.01.01– Modernizarea echipamentului de frontieră al Stației de Măsurare a Gazelor Negru Vodă (Romania) si Kardam (Bulgaria) de pe conducta de gaze România-Bulgaria

1. Proiectul comun propus (**Modernizarea echipamentului de frontieră Negru-Vodă la traversarea de către conducta de gaz a frontierei comune**) este format din două proiecte "în oglindă". Finanțarea este justificată în această privință prin principalul obiectiv acela de aducere a infrastructurii de tranzit a gazelor în ambele părți ale frontierei la standardele internaționale și conform directivei CE, ceea ce va fi în beneficiul dezvoltării rețelelor de gaze Trans-Europene.
2. Aranjamente de securitate la graniță, în special pentru construcții în zona restricționată vor fi specificate în documentele de licitație.
3. Romgaz și Bulgargaz vor furniza toate informațiile necesare și echipamentul de inspecție pentru consultantul însărcinat cu definitivarea designului.
4. Datorită faptului ca proiectul este format din două părți "oglină" în România și Bulgaria, vor avea loc proceduri de licitare comune cu costuri separate, iar fiecare țară va încheia propriul său contract.

Proiectul RO9911.01.02 – Reabilitarea suprastructurii de cale ferată și Continuarea lucrărilor de siguranță ale infrastructurii la podul Giurgiu-Ruse

1. Proiectul constă în suprastructura de cale ferată și lucrări de reabilitare ale infrastructurii cale ferată/șosea ale podului Giurgiu-Ruse peste Dunăre, deoarece o deteriorare viitoare a podului ar afecta serios traficul internațional între România și Bulgaria și, în general, rețelele de transport din această zonă.
2. Activitățile întreprinse vor susține construcția și modernizarea coridoarelor de transport Pan-Europene IV și IX și integrarea lor viitoare în rețelele de transport Trans-Europene ale UE, conform cerințelor Regulamentului Comisiei (EC) Nr. 2760/98, Art. 5.1 (e).
3. Acest proiect (reabilitarea suprastructurii podului de cale ferată și consolidarea cursului râului) este un proiect "în oglindă" de lucrări al părții de pod din Bulgaria, finanțat prin Programul Phare Multi-Țară și este de Facilitare a Tranzitului completat de reabilitarea aflată în derulare a pilelor și de lucrările de întreținere a cursului râului în zona română, finanțate prin Programele Phare 1995 Multi-Țară de facilitare a tranzitului (reabilitarea culeelor și a pilelor, și întreținerea râului – faza 1) și 1997 (reabilitarea culeelor și a pilelor, și întreținerea râului – faza 2).
4. Se consideră de asemenea a fi complementar cu îmbunătățirea viitoare a Gării din Ruse, proiect pentru Bulgaria, propunerea spre finanțare pe următorii ani ca prioritate pe termen mediu, în cadrul Programului Phare CBC.

Proiectul BG9916.01.02 – Construirea unui adăpost de iarnă pentru trecerea fluviului Dunărea pe timp de iarnă (primul nivel)

1. Datorită primului nivel al construcției amplasamentului, 22 de nave cu marimea 12/71 m și un tonaj de max 900 t vor avea posibilitatea sa staționeze peste iarnă în acest loc, comparativ cu capacitatea actuală de 10 vase.
2. Proiectul include construcția parțială a unui zid garvitațional vertical de chei cu infrastructura adițională: sistem de furnizare a apei și drenare, aparataj electric de conexiune în cabină și un sistem de luminare a amplasamentului.
3. Construcția adăpostului de iarnă va aduce următoarele beneficii Bulgariei și României:
  - Creșterea siguranței la intrarea în portul Ruse și la intrarea în terminalul de încărcare din punctul de vedere al gabaritului navelor, care permit navigarea din Dunăre direct în adăpostul de iarnă.
  - Reducerea numărului de cazuri de urgență privind vasele fluviale în ambele țări.
  - Dezvoltarea infrastructurii de comunicație din regiune.
  - Îmbunătățirea calității apei și a micro climatului din zonă.
1. Principalul impact transfrontalier:
  - Creșterea siguranței de navigație pe fluviul Dunărea.
  - Impactul pozitiv asupra mediului înconjurător și asupra climei.
  - Scăderea numărului de șomeri în regiunea Ruse

PRIORITATEA 02: Proiecte de protecție a mediului înconjurător

Proiectele RO9911.02.01 și BG9916.02.01 – Sistemul de Monitorizare Comună a Calității Aerului în orașele de frontieră românești/bulgărești din Dunărea de Jos

1. Activitățile întreprinse vor fi în spiritul cerințelor Regulamentului Comisiei (EC) Nr. 2760/98, Art. 5.1 (c), care se referă la necesitatea de management a mediului înconjurător și prevenire a poluării ce se ocupă cu problemele exacerbate de apropierea de granițele externe.
2. Ambele țări trebuie să ia în considerare rezultatele furnizate de evaluarea unui expert independent în scopul stabilirii unor proceduri comune de management a sistemului de monitorizare comună. Comisia Europeană va fi de acord să asigure echipamentul necesar, doar după stabilirea procedurilor sus-menționate.
3. Un program de control a poluării aerului este pe cale să fie aprobat de ambele ministere, și constă într-un sir de acțiuni care să asigure standardele de calitate a aerului.
4. Datorită faptului ca proiectul este format din două părți "oglină" îns

România și Bulgaria, vor avea loc proceduri de licitare comune cu costuri separate, iar fiecare țară va încheia propriul său contract.

PRIORITATEA 03: Planul de Dezvoltare Regională

Proiectul BG9916.03.01: Pregătirea Planului de Dezvoltare a Cooperării

Acest proiect constă în pregătirea unui Plan de Cooperare transfrontalieră care va evalua infrastructura locală și regională existentă (mediul înconjurător, facilități de comunicare, și alte utilități), potențialul de dezvoltare economică, cooperarea culturală și în domeniul afacerilor în regiunile de frontieră din ambele țări. Importanța planului de cooperare trebuie văzută din prisma amândurora ca un proces, care va îmbunătăți capacitatea regiunii în termeni de dezvoltare regională și a unui output final sub forma unui document care va identifica prioritățile și măsurile pentru dezvoltarea regiunii de frontieră și va include un plan de acțiune care identifică un număr de proiecte indicative pentru ambele țări.

Proiectul 03.01. va finanța acțiuni pentru ambele țări. Se intenționează ca în cadrul programului Phare 2000 CBC, România să constituie din surse proprii un fond echivalent.

2. Buget

România:

Nr art.	România-Alocare	Phare CBC 1999			Beneficiar	IFI	Alte surse	Total
		Investiția	Dezvoltare instituțională	Total Phare CBC 1999				
RO9911 .01	Sub-programul 1: proiecte în domeniile energetic și transporturi, în cadrul celor zece	3,8	-	3,8	0,91	-	0	4,71
RO9911 .01.01	Modernizarea echipamentului la frontiera Negru-Vodă și Kardam în locul în care conducta de gaze traversează frontiera comună	1,52	-	1,52	0,15	-		1,67

RO9911 .01.02	Reabilitarea suprastructurii podului/căii ferate Giurgiu- Ruse și continuarea lucrărilor de siguranță a infrastructurii	2,28		2,28	0,76			3,04
RO9911 .02	Sub-programul 02: Proiecte de protejare a mediului înconjurător	1,2	0	1,2	0,5	-	0	1,7
RO9911 .02.01	Sistemul de monitorizare comună a calității aerului în orașele de la frontiera româno-bulgară pe Dunărea de jos	1,2	0	1,2	0,50	-		1,7
	Sub-programul 03: Planuri de dezvoltare regională	0	0	0	0	0	0	0
	Pregătirea planului de dezvoltare a co- operării	0	-		-			0
	Total	5	0	5	1,41	0	0	6,41

Bulgaria:

Nr art.	România-Alocare	Phare CBC 1999			Beneficiar	IFI	Alte surse	Total
		Investiția	Dezvoltare instituțională	Total Phare CBC 1999				
BG9916 .01	Sub-programul 1: proiecte în domeniile energetic și transporturi, în cadrul celor zece	3,2	-	3,2	0,52	-	0	3,72
BG9916 .01.01	Modernizarea echipamentului la frontiera Negru-Vodă și Kardam în locul în care conducta de gaze traversează frontiera comună	1,6	-	1,6	0,20	-		1,8
BC9916 .01.02	Construirea unui adăpost de iarnă pe Dunăre	1,6		1,6	0,32		0	1,92
BG9916 .02	Sub-programul 02: Proiecte de protejare a mediului înconjurător	1,2	0	1,2	0,09	-	0	1,29
BG9916 .02.01	Sistemul de monitorizare comună a calității aerului în orașele de la frontiera româno-bulgară pe Dunărea de jos	1,2	0	1,2	0,09	-		1,29
BG9916 .03	Sub-programul 03: Planuri de dezvoltare regională	0,6	0	0,6	0	0	0	0,6
BG9916 .03.01	Pregătirea planului de dezvoltare a co-operării	0,6	-	0,6	-			0,6
	Total	5	0	5	0,61	0	0	5,61

3. ARANJAMENTE DE IMPLEMENTARE**3.1.Comitetul Mixt de monitorizare și programare**

Un comitet mixt de co-operare (CMC) a fost înființat pornindu-se de la cerințele din Regulamentul Comisie nr. 2760/98, Art. 7(1).

Co-președinții CMC sunt la nivel de:

- Secretar de Stat/Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului din România;
- Ministru Adjunct/Ministerul Lucrărilor Publice și Dezvoltării Regionale⁸

din Bulgaria.

Co-președinții stabilesc componența delegațiilor lor la CMC, la nivel central și local al administrației publice, și pot înființa grupuri de lucru pe domenii, formate din reprezentanți ai autorităților locale și experți din ministerele și alte instituții implicate. Aceste grupuri de lucru vor revedea toate detaliile privind progresul fiecărui proiect, făcând recomandări pe aspecte de management și evaluare, vor raporta către CMC.

Reprezentanții Comisiei Europene vor participa la întâlnirile CMC în calitate de membrii. Ei vor examina conformitatea cu regulile UE, cu cerințele proiectelor și măsurilor propuse, și ale aranjamentelor de implementare, având în vedere complementaritatea propunerilor de proiecte privind componenta Phare CBC cu Bulgaria.

Întrunirile obișnuite ale CMC se vor ține la fiecare 6 luni pentru analizarea programului, în fiecare din țările avute în vedere, pentru a evalua progresul înregistrat în direcția atingerii obiectivelor stabilite. Întrunirile extraordinare pot fi necesare în perioada de pregătire a programelor și a propunerilor financiare anuale sau în cazul unor situații speciale privind implementarea. Asemenea întruniri pot avea loc oricând, cu acordul co-președinților sau Comisiei. Întrunirile extraordinare organizate la cererea Comisiei vor fi ținute la Bruxelles.

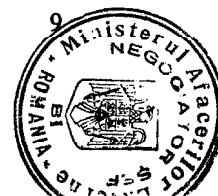
Pregătirea rapoartelor, agendei și minutilor reuniunilor CMC vor fi realizate de către co-președinți și serviciile acestora.

În particular, prin consens, CMC trebuie:

- Să-și expună opinia privind prioritățile, obiectivele și măsurile propuse privind CBC, ce vor fi incluse în Documentul Comun de Programare;
- Să aprobe selectarea anuală finală a propunerilor de proiecte;
- Să primească rapoartele privind progresele înregistrate, analizele și evaluările programelor deja aprobate și a părților lor componente;
- Să inițieze și să susțină acțiunile ce pot promova măsurile CBC și care fac mai eficiente programele CBC prezente și viitoare.

3.2. România:

Programul va fi gestionat în conformitate cu procedurile Sistemului de implementare descentralizat Phare (SID). Coordonatorul național al asistenței (CNA) va avea responsabilitatea asupra problemelor de ansamblu în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor Phare. Fondul național (FN) din cadrul Ministerului Finanțelor, condus de responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA), va superviza gestionarea financiară a Programului, și va avea întreaga responsabilitate privind toate aspectele legate de controlul financiar și de raportarea către CE. Autoritatea Națională de Control Financiar va asigura efectuarea unui control financiar adecvat privind implementarea Programului.

Comisia va transfera fonduri către Fondul național în conformitate cu Memorandumul de Înțelegere încheiat între Comisie și Guvernul României. Fondurile vor fi transferate la solicitarea responsabilului național cu autorizarea plăților (RNA). După semnarea Memorandumului de finanțare și a Aranjamentelor de finanțare între Fondul național și Agențiile de implementare, o sumă de până la 20% din valoarea fondurilor va fi transferată la Fondul național. Prevederile din articolele 2 și 13 ale Memorandumului de Înțelegere, privind Fondul național, trebuie îndeplinite. În plus, RNA trebuie să trimită Comisiei numirea responsabilului cu autorizarea plăților (RAP) și o descriere a sistemului legat de fluxul tranzacțional dintre Fondul național și Agențiile de implementare (AI).

Se vor face patru alimentări ale fondului de până la 20% din valoare fondurilor gestionate local sau de până la o valoare egală cu cea a bugetului, în varianta care presupune cea mai mică sumă. Prima alimentare se va face când plățile efectuate de către AI însumează 10% din buget. A doua alimentare poate fi solicitată atunci când plățile efectuate însumează 30% din bugetul total în vigoare. A treia alimentare se va face atunci când suma plăților efectuate va atinge punctul de 50%, iar cea de-a patra alimentare și ultima, atunci când suma plătită reprezintă 70% din bugetul total. Dacă totalul fondurilor depozitate la Fondul național și la AI depășește 10% din bugetul total de contractare în vigoare, nu sunt admise cereri de alimentare decât cu aprobarea prealabilă a Comisiei. În mod excepțional, responsabilul național cu autorizarea finanțării Phare (NAO) poate solicita în avans o sumă mai mare de 20%, în conformitate cu procedurile prevăzute în Memorandumul de înțelegere menționat anterior.

Agencia de implementare a Programului pentru partea română este Oficiul de Plăți și Contractare Phare (OPCP) din cadrul Ministerului Finanțelor. Autoritatea de Implementare care va acționa în calitate de coordonator al programului este Agenția Națională de Dezvoltare Regională (ANDR).

Fondul național va transfera fonduri către Agenția de implementare conform Acordurilor de finanțare semnate între FN și Agențiile de implementare. Acordul de finanțare va fi anexat în prealabil de către Comisia Europeană. În cazul în care FN este el însuși agentul de plată pentru AI, nu se vor face transferuri de fonduri din cadrul FN către AI. AI va fi condusă de un responsabil cu autorizarea plăților (RAP) numit de către responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA), după consultări cu coordonatorul național al asistenței (CNA). RNA va fi responsabil de toate operațiunile efectuate de AI.

Fondul național va deschide la Banca Națională a României sau la altă bancă, convenită în prealabil cu Comisia, un cont în Euro, purtător de dobândă, pe care îl va gestiona într-un sistem contabil separat. Valoarea dobânzii va fi raportată Comisiei. Dobânda poate fi reinvestită în Program, pe baza unei cereri înaintată de RNA și aprobată de Comisie. Aceleași proceduri se vor aplica și în cazul oricăror alte fonduri transferate de la FN către AI.

Responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) și responsabilul cu autorizarea plăților (RAP) vor asigura pregătirea tuturor contractelor în conformitate cu procedurile stabilite de Manualul SID și cu prevederile de la 6.4.

Toate contractele trebuie încheiate până la 31 Decembrie 2001.

Toate plățile trebuie efectuate până la 31 Decembrie 2002 cu excepția proiectului RO9911.01.02 – Reabilitarea podului Giurgiu/Ruse, pentru care data limită de efectuare a plăților este 31 Decembrie 2003.

Orice fonduri nefolosite până la datele mai sus menționate vor fi rambursate Comisiei.

Pentru acele contracte pentru care fondurile reținute pe o perioadă de garanție ce depășește perioada de efectuare a plăților, toate fondurile legate de aceste contracte, așa cum au fost calculate de RNA și stabilite de Comisie, vor fi plătite către AI înaintea închiderii oficiale a programului. AI își va asuma întreaga responsabilitate privind depozitarea fondurilor până la efectuarea ultimelor plăți și va urmări ca fondurile respective să fie utilizate pentru efectuarea plăților legate de clauzele de reținere. AI va fi responsabilă cu îndeplinirea obligațiilor contractorilor prevăzute în clauzele privind reținerile de bani. Dobânzile provenite din depozitarea fondurilor vor fi transferate către Comisie după efectuarea plății finale către contractori. Fondurile rămase după efectuarea ultimei plăți către contractori vor fi rambursate Comisiei. RNA va informa anual Comisia privind utilizarea fondurilor depuse în conturi garantate, asupra plăților făcute și dobânzilor înregistrate.

AI (OPCP) va avea responsabilitatea privind aspectele generale ale implementării programului, inclusiv: aprobarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, criteriilor de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea și plata facturilor. OPCP va colabora cu ANDR, ce a fost nominalizat de către Guvernul României drept Co-ordonator Național pentru programele CBC, cu instituțiile beneficiare prezentate mai jos, în redactarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, criteriilor de evaluare, în evaluarea ofertelor, negocierea contractelor, emiterea facturilor etc. Pentru contractele de lucrări desfășurate sub regulile FIDIC, va acționa în calitate de Angajator un oficial numit de beneficiarul proiectului, toate facturile necesitând certificarea de către un Inginer independent angajat în cadrul Programului.

Instituțiile beneficiare ale proiectului raportează lunar către Agenția de Implementare CBC, transmițând un exemplar al raportului Delegatiei CE ce va cuprinde programarea angajamentelor financiare și plăților efectuate și suficiente detalii care să permită evaluarea progresului înregistrat și ceea ce mai rămâne de realizat.

Instituțiile beneficiare sunt:

- Departamentul de Dezvoltare din cadrul Companiei Naționale a Gazului – Romgaz și Ministerul Industriei și Comerțului (Proiectul RO9911.01.01). Romgaz va înființa o echipă de lucru cu experți permanenți.

- Ministerul Transporturilor și CFR SA (Proiectul RO9911.01.02). Va fi formată o echipă de experți permanenți în cadrul Companiei Naționale.
- Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului (Proiectul RO9911.02.01). Ministerul va forma o echipă de experți permanenți.
- Agenția Națională de Dezvoltare Regională (Proiectul BG9916.03.01).

3.3. Bulgaria:

Programul va fi gestionat în conformitate cu procedurile Sistemului de implementare descentralizat Phare (SID). Coordonatorul național al asistenței (CNA) va avea responsabilitatea asupra problemelor de ansamblu în ceea ce privește pentru programarea, monitorizarea și implementarea programelor Phare.

Fondul național (FN) din cadrul Ministerului Finanțelor, condus de responsabilul național cu autorizarea plăților (RNA) va superviza gestionarea financiară a Programului, și va avea întreaga responsabilitate privind toate aspectele legate de controlul financiar și de raportarea către CE. Autoritatea Națională de Control Financiar va asigura efectuarea unui control financiar adecvat privind implementarea Programului.

Comisia va transfera fonduri către Fondul național în conformitate cu Memorandumul de Înțelegere încheiat între Comisie și Guvernul Bulgariei. Fondurile vor fi transferate la solicitarea responsabilului național cu autorizarea plăților (RNA). După semnarea Memorandumului de finanțare și a Aranjamentelor de finanțare între Fondul național și Agențiile de implementare, o sumă de până la 20% din valoarea fondurilor va fi transferată la Fondul național. Prevederile din articolele 2 și 13 ale Memorandumului de Înțelegere, privind Fondul național, trebuie îndeplinite. Mai mult chiar, NAO trebuie să trimită Comisiei numirea responsabilului cu autorizarea plăților (RAP) și o descriere a sistemului legat de fluxul tranzacțional dintre Fondul național și Agențiile de implementare (AI). Se vor face patru alimentări ale fondului de până la 20% din valoare fondurilor gestionate local sau de până la o valoare egală cu cea a bugetului, în varianta care presupune cea mai mică sumă. Prima alimentare se va face când plățile efectuate de către AI însumează 10% din buget. A doua alimentare poate fi solicitată atunci când plățile efectuate însumează 30% din bugetul total în vigoare. A treia alimentare se va face atunci când suma plăților efectuate va atinge punctul de 50%, iar cea de-a patra alimentare și ultima, atunci când suma plătită reprezintă 70% din bugetul total. Dacă totalul fondurilor depozitate la Fondul național și la AI depășește 10% din bugetul total de contractare în vigoare, nu sunt admise cereri de alimentare decât cu aprobarea prealabilă a Comisiei. În mod excepțional, responsabilul național cu (RNA) poate solicita în avans o sumă maimare de 20%, în conformitate cu procedurile prevăzute în Memorandumul de Înțelegere menționat anterior.

Agenția de Implementare (AI) a programului este Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice.

Fondul național va deschide la Banca Națională a României sau la altă bancă, convenită în prealabil cu Comisia, un cont în Euro, purtător de dobândă, pe care îl va gestiona într-un sistem contabil separat. Valoarea 12

dobânzii va fi raportată Comisiei. Dobânda poate fi reinvestită în Program, pe baza unei cereri înaintată de NAO și aprobată de Comisie. Aceleași proceduri se vor aplica și în cazul oricăror alte fonduri transferate de la FN către AI.

Responsabilul național cu autorizare plăților (RNA) și responsabilul cu autorizarea plăților (RAP) vor asigura pregătirea tuturor contractelor în conformitate cu procedurile stabilite de Manualul SID și cu prevederile de la 6.4.

Toate contractele trebuie încheiate pînă la 31 Decembrie 2001.

Toate plățile trebuie efectuate pînă la 31 Decembrie 2002.

Orice fonduri nefolosite pînă la datele mai sus menționate vor fi rambursate Comisiei.

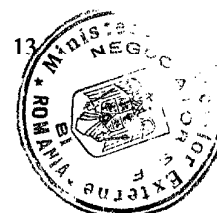
Pentru acele contracte pentru care fondurile reținute pe o perioadă de garanție ce depășește perioada de efectuare a plăților, toate fondurile legate de aceste contracte, așa cum au fost calculate de RNA și stabilite de Comisie, vor fi plătite către AI înaintea închiderii oficiale a programului. AI își va asuma întreaga responsabilitate privind depozitarea fondurilor pînă la efectuarea ultimelor plăți și va urmări ca fondurile respective să fie utilizate pentru efectuarea plăților legate de clauzele de reținere. AI va fi responsabilă cu îndeplinirea obligațiilor contractorilor prevăzute în clauzele privind reținerile de bani. Dobânzile provenite din depozitarea fondurilor vor fi transferate către Comisie după efectuarea plății finale către contractori. Fondurile rămase după efectuarea ultimei plăți către contractori vor fi rambursate Comisiei. RNA va informa anual Comisia privind utilizarea fondurilor depuse în conturi garantate, asupra plăților făcute și dobânzilor înregistrate.

AI CBC va avea întreaga responsabilitate privind implementarea programului, inclusiv: aprobarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, criteriilor de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea și plata facturilor.

Instituțiile beneficiare relevante sunt responsabile față de AI CBC pentru managementul operațional al proiectelor: redactarea termenilor de referință, a documentelor de licitație, criteriilor de evaluare, evaluarea ofertelor, contractelor, emiterea facturilor etc. Pentru contractele de lucrări desfășurate sub regulile FIDIC, va acționa în calitate de Angajator un oficial numit de beneficiarul proiectului, toate facturile necesitând certificarea de către un Inginer independent angajat în cadrul Programului.

Instituțiile beneficiare ale proiectului raportează lunar către Agenția de Implementare CBC, transmițând un exemplar al raportului Delegatiei CE ce va cuprinde programarea angajamentelor financiare și plăților efectuate și suficiente detalii care să permită evaluarea progresului înregistrat și ceea ce mai rămâne de realizat.

Instituțiile beneficiare vor colabora direct cu Delegația CE în toate aspectele legate de managementul operațional al proiectelor.

Acestea sunt:

- Departamentul de Cercetare și Dezvoltare a Bulgargaz din cadrul Comitetului pentru Energie pentru modernizarea echipamentului de frontieră în zona conductei de gaz (Proiectul BG9916.01.01). Bulgargaz va forma o echipă de lucru cu personal suficient, cu 2 experți permanenți. Asistența tehnică necesară echipei de lucru va fi asigurată și finanțată de Program;
- Dpartamentul pentru Programele și Proiectele de Aderare din cadrul Ministerului Mediului și Apelor pentru Sistemul de Monitorizare a aerului (BG9916.02.01). În cadrul departamentului va fi înființată o echipă de lucru cu 3 experți permanenți. Asistența tehnică necesară echipei de lucru va fi asigurată și finanțată de Program;
- Centrul Național pentru Dezvoltare Regională și de Politică în domeniul Locuințelor din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice pentru proiectul de dezvoltare regională (Proiectul BG9916.03.01). În cadrul Centrului va fi înființată o echipă de lucru care va cuprinde 2 experți permanenți, și un comitet de supervizare a proiectului format din autorități locale relevante. Asistența tehnică necesară echipei de lucru va fi asigurată și finanțată de Program.

3.4. Condiții speciale:

- Fiecare proiect de construcții va include o supervizare independentă adecvată a proiectelor;
- Lucrările vor fi încredințate unor contractori pre-calificați cu capacitate financiară relevantă și cu experiență tehnică și în FIDIC.

5. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Se va înființa un Comitet comun de monitorizare (CCM). Acesta va include RNA, CNA, și reprezentanți ai Comisiei. CCM se va reuni cel puțin o dată pe an și va analiza toate programele PHARE în scopul evaluării progresului înregistrat în atingerea obiectivelor stabilite prin memorandumurile de finanțare și prin Parteneriatul de aderare din fiecare țară beneficiară. CCM poate recomanda o schimbare a priorităților și/sau realocarea fondurilor PHARE.

CCM va fi asistat de subcomitete de monitorizare (SCM), care vor include CNA, RAP al fiecărui program CBC și serviciile din cadrul Comisiei. Comitetul Mixt de Co-operare (CMC) va acționa în calitate de SCM pentru Programul CBC. CMC va analiza în detaliu progresul înregistrat de fiecare program, inclusiv al componentelor și contractelor acestuia, pe baza rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare, întocmite cu sprijinul consultantilor externi (în conformitate cu Manualul SID), și va înainta recomandări în ceea ce privește concepția și managementul programului, asigurând eficiența acestora. CMC va înainta către CCM rapoarte detaliate asupra tuturor programelor CBC cu finanțare PHARE.

5. Audit și evaluare

În cazul proiectelor implementate în cadrul programului național PHARE, Comisia poate dispune verificarea conturilor și operațiunilor Fondului Național, și, după caz, ale OPCP și ale Agențiilor de Implementare respective, activitate efectuată de către un auditor independent, contractat de Comisie, fără prejudicierea responsabilităților Comisiei și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene, așa cum se precizează în condițiile generale ale Acordului Cadru semnat de guvernul fiecărei țări beneficiare.

Serviciile Comisiei vor asigura desfășurarea unei evaluări ex-post după încheierea Programului.

6. Transparență/Publicitate

Fiecare RAP va fi responsabil pentru măsurile necesare ce trebuie luate pentru asigurarea unei publicități adecvate tuturor activităților finanțate de program. Aceasta se va face în strânsă legătură cu Delegația Comisiei din țara beneficiară. Detalii suplimentare sunt prezentate în Anexa 3 "Informare și Publicitate".

7. Condiții Speciale

În cazul în care contractările stabilite nu au putut fi realizate din motive imputabile Guvernului României și celui al Bulgariei, Comisia poate reanaliza programul în vederea anulării parțiale sau totale a programului și/sau să realocheze fondurile neutilizate în alte scopuri corespunzătoare obiectivelor programului PHARE.

Pe perioada programului similar anterior au fost înființate deja structurile adecvate de implementare și management, dovedindu-se că părțile implicate sunt dornice să coopereze în vederea atingerii obiectivelor propuse. Fiecare proiect aprobat de CMC va fi însoțit de o scrisoare de angajament, care să confirme existența co-finanțării locale pentru beneficiari.

INFORMARE ȘI PUBLICITATE
pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Uniunii Europene

1.Scop și obiective

Informațiile și activitățile de publicitate privind asistența Uniunii Europene prin Programul Phare sunt destinate creșterii gradului de conștientizare a publicului și a transparenței acțiunilor UE, precum și creării unei imagini consistente privind activitățile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc activitățile care primesc o contribuție de la Programul Phare al Uniunii Europene.

2.Principii generale

Fiecare RAP responsabil cu implementarea memorandumurilor financiare, precum și a altor forme de asistență va fi responsabil cu publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu Delegația Comisiei Europene, care va fi informată asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare unei aplicări efective a acestor prevederi, în colaborare cu Delegația Comisiei Europene din țara respectivă. Informarea și măsurile publicitare descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

-art. 32 din Reglementarea Comisiei Europene nr. 4.253/88, amendată de Reglementarea Comisiei Europene nr. 2.082/93; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr. L 193/20 din 31 iulie 1993;

-Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39 din 18 iunie 1994.

Informarea și măsurile publicitare trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor mai sus menționate. Ghidului informativ poate fi procurat de la autoritățile locale, regionale și naționale din cadrul delegațiilor Comisiei Europene din țările beneficiare.

3.Informarea și publicitatea privind programele Phare

Informarea și măsurile publicitare vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu Delegația Comisiei, pentru toată durata memorandumului de finanțare, și va privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității privind proiectele individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

În cazul, implementării programelor Phare se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit.a) și b):

a) Autoritățile competente din țara beneficiară trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Aceste documente trebuie distribuite corespunzător și trebuie ținute la dispoziția părților interesate. Trebuie asigurată prezentarea în teritoriul țării beneficiare a informațiilor și materialelor publicitare produse.

b) Informarea și măsurile publicitare la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) pentru investițiile de infrastructură ce depășesc 1 milion ECU;

- panouri ridicate la fața locului, instalate în concordanță cu prevederile reglementarilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus;

- panouri informative pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului, instalate conform prevederilor reglementarilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus și în concordanță cu indicațiile tehnice din Ghidul informativ pus la dispoziție de Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;

(ii) în cazul investițiilor de producție, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și alte măsuri beneficiind de finanțare Phare, ISPA sau SAPARD:

- măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și opinia publică cu privire la asistența Phare, ISPA sau SAPARD în concordanță cu reglementările de la paragraful 3(b)(i) de mai sus;

- măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de Phare, ISPA sau SAPARD sub forma unei indicații în formularul care trebuie completat de asemenea solicitanți, care să indice faptul că parte a acestui ajutor vine din partea U.E., mai ales prin programele Phare, ISPA sau SAPARD în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Transparența asistenței U.E. în cercurile de afaceri, printre potențialii beneficiari și publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

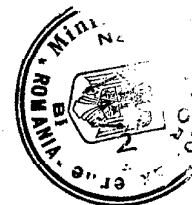
Cercurile de afaceri trebuie implicate în cea mai mare măsură în asistența ce le privește direct. Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și indicații privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri de formare, angajare sau dezvoltare a resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organismele de pregătire profesională implicate în angajare, grupurile de afaceri, centrele de formare și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile locale, naționale sau regionale privind anunțarea și solicitarea de fonduri nerambursabile destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru acest fel de asistență vor trebui să indice faptul că U.E. și, în mod special, Programele Phare, ISPA sau SAPARD asigură aceste surse financiare. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor trebuie să menționeze procentul sau volumul de asistență finanțat de programele amintite. În cazul în care astfel de documente poartă stema națională sau regională, trebuie să poarte și un însemn al U.E. de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de U.E., Phare, ISPA sau SAPARD în special. Contribuția Phare va fi reflectată corespunzător în această informare.

În acest context demararea operațiunilor (o dată adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării vor face subiectul unor acțiuni de publicitate, cu precădere în mass-media regională (presă, radio, televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegația Comisiei din țara respectivă.

Cele două principii menționate mai sus se aplică anunțurilor, precum și comunicatelor de presă și comunicatelor publice.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de Programele Phare, ISPA sau SAPARD va urmări să facă explicită participarea U.E. În acest context se vor expune steagurile U.E. în camerele unde au loc întâlniri și se pune emblema U.E. pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și implementarea acestui tip de acțiuni.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare, finanțate sau cofinanțate de Phare, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe prima pagină o indicare clară a participării U.E., precum și simbolul U.E., în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care aceste publicații au o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a demonstra clar participarea U.E.

Aceste publicații trebuie să se refere la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

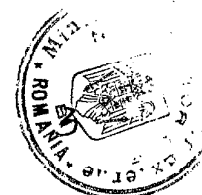
Principiile menționate mai sus se aplică, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Prevederile privind panouri, postere și panouri permanente

Țările beneficiare vor asigura transparența măsurilor parțial finanțate de programele Phare, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu următoarele măsuri și informații publicitare:

Panouri

Panourile cu informații privind participarea U.E. la finanțarea investiției ridicate la locul tuturor proiectelor cu participare U.E. în proporție de 1 milion ECU sau mai mult. Chiar dacă autoritățile locale sau regionale nu ridică un panou care să menționeze propria lor implicare, finanțarea U.E. trebuie menționată pe un panou special. Aceste panouri trebuie să aibă o mărime corespunzătoare anvergurii (ținând seama de mărimea contribuției U.E.) și trebuie să corespundă instrucțiunilor prevăzute în Ghidul informativ ce se poate obține de la Delegațiile Comisiei Europene.

Nu mai devreme de 6 luni de la finalizarea lucrării și în măsura în care este posibil, aceste panouri vor fi înlocuite cu plăcuțe permanente, în concordanță cu prevederile Ghidului informativ.

Plăcuțe permanente

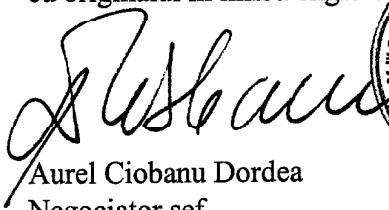
Aceste plăcuțe vor trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de conferințe, aeroporturi, stații etc.). Plăcuțele trebuie să cuprindă pe lângă simbolul U.E. și o mențiune privind programele Phare, ISPA sau SAPARD și cofinanțarea U.E. În cazurile în care autoritățile locale, regionale sau naționale, precum și orice alt beneficiar montează un asemenea panou, plăcuță permanentă ori poster sau fac orice alt demers menit să asigure informarea despre proiecte cu costuri mai mici de 1 milion ECU, trebuie indicată participarea U.E.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot derula în orice situație măsuri suplimentare, dacă se consideră necesar. În aceste cazuri trebuie consultată și informată Delegația Comisiei, astfel încât aceasta să poată participa, dacă consideră necesar, la realizarea acestor măsuri.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegației din țara respectivă, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un Ghid informativ, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate referitoare la cerințele de design.

Atestam conformitatea prezentei traduceri
cu originalul în limba engleză

Aurel Ciobanu Dordea
Negociator șef

